

Progresjonsplan for

Mobarn

• | Høgnakken Barnehage

Mobarn Høgnakken Barnehage

- Beste sted å være, leke og lære

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

**Kommunikasjon,
språk & tekst**

**Nærmiljø &
samfunn**

**Kropp,
bevegelse, mat
& helse**

**Etikk, religion &
filosofi**

**Kunst, kultur &
kreativitet**

**Antall, rom &
form**

**Natur, miljø &
teknologi**

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Mål	
<ul style="list-style-type: none"> Barna skal lære seg en god og hensiktsmessig kommunikasjonsform for å kunne ta del i det sosiale fellesskapet. Barna skal oppleve glede og nysgjerrighet ved å utvikle og å mestre ulike kommunikasjonsformer. Barna skal utvikle symbol og begrepsforståelse. 	
Trinn 1 Ca. 1-2 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Bli kjent med enkle bøker. Få kjennskap til rim og regler. Lære sanger med og uten bevegelse. Utvikle evne til å kommunisere i lek og samspill med andre barn. Lyttetrening. 	<ul style="list-style-type: none"> Lese bøker sammen med barna. Bruke sanger og bevegelse, rim og regler i samlinger. Voksne må være gode rolle modeller. Fortelle eventyr både med og uten konkreter.
Trinn 2 Ca. 3-4 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Sette ord på følelser og ønsker Ta ordet og lytte til andre i samlinger Ha samtalen i fokus Se sammenhenger mellom bilde og ord Bruke korte ord og setninger 	<ul style="list-style-type: none"> Oppmuntre barna til å fortelle Samtaler om felles opplevelser hver dag Lytt til barnet og gi barnet tid til å fortelle. Bruke bildekort og bøker Oppfordre til rollelek
Trinn 3 Ca. 5-6 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Kjennskap til bokstaver og tall Skrive sitt eget navn Kunne gjenfortelle innhold i fortellinger Øke kjennskap til ulike media Kunne uttrykke seg muntlig og kunne lytte til andre. 	<ul style="list-style-type: none"> Møte ordbilder, bokstaver og tall på avd Jobbe med skoleforberedende oppgaver Mer avanserte sanger og bøker Oppmuntre til tegning og lekeskriving Voksne som snakker, reflekterer og undrer seg sammen med barna.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Mål	
<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal få oppleve glede og undring over naturens mangfold • Barna skal få erfare endringer i årstidene. • Barna skal få kunnskap om dyr, vekster og miljø • 	
Trinn 1 Ca. 1-2 år alder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for varierte opplevelser ute. • Bruke tid til undring i naturen. • Kjennskap til dyr. • Bli kjent med ulike element, snø, is, sand, vann, jord 	<ul style="list-style-type: none"> • Være ute hver dag og få erfaring med ulikt vær. • På små turer i og rundt barnehagen. • Bruke bilder, sanger og bøker. •
Trinn 2 Ca. 3-4 år alder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på miljø • Finne ting i naturen • Tema om årstidene og endringer i naturen. • Plante og så • Få kjennskap til ipad bruk • Erfare å ordne maten sin selv 	<ul style="list-style-type: none"> • Lære om miljø og kildesortering. • Bruke tingene vi finner i naturen til lek og forming. • Bevisstgjøring av de forskjellige årstidene. • Voksne viser digital dømmekraft. • Barna får være med på å plante og så. • Tilrettelegge for at barna får prøve selv.
Trinn 3 Ca. 5-6 år alder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Lære å ta vare på naturen. • Kildesortering. • Lengere turer i naturen . • Erfaringer med å finne klær tilpasset været. • Få erfaring med å lage til mat 	<ul style="list-style-type: none"> • Lengere samlingsstunder om tema. • Voksne som gode rollemodeller. • Barna blir kjent med nærmiljøet. • Tilrettelegge matlaging for barna.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Mål	
<ul style="list-style-type: none"> Barna skal få et variert tilbud om ulike materialer, og få erfaring med ulike teknikker og uttrykk. Barna skal få erfaring og opplevelser med musikk, dans, drama og teater, litteratur, film og billedkunst Barna skal oppleve skaperglede og kreativitet, og personalet styrke deres kulturelle identitet og uttrykk. 	
Trinn 1 Ca. 1-2 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Få kjennskap til ulike formingsteknikker Delta i musikklek – skape og utforske lyder, fokusere på kontraster (stor/liten lyd, høy/lav lyd, sakte/rask lyd) Delta i bevegelse- og danseleker Være i et miljø tilrettelagt for rollelek Få næring til lek gjennom eventyr, billedbøker og historier Møte tradisjonelle barnesanger, rim og regler 	<ul style="list-style-type: none"> Tilby et variert tilbud med formingsmaterialer Bruke instrumenter, kroppen og stemmen ved å lage lyder Synge sanger, høre på musikk og la barna få bevege seg Tilrettelegge inne og utemiljøet for rollelek. Bruke konkrete, bøker og bilder
Trinn 2 Ca. 3-4 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Bli introdusert for ulike kulturelle uttrykk Begynne å utforske rytme, klang og tekst (rim og regler) Få erfaring med å leke ut eventyr og spille teater selv Utfolde seg gjennom musikk, dans og drama Få erfaring med form, farge og mønster Få erfaring med grunnleggende fargelære 	<ul style="list-style-type: none"> Ha fokus på forskjellige kulturer og mangfold. Utvide repertoar innenfor musikk og kunst, kultur Utkledning, dele ut roller, spille teater Lære om farger, blande farger, male mønster og former. Synge, spille forskjellig musikk og dramatisere.
Trinn 3 Ca. 5-6 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Få mulighet til å skape egne uttrykk gjennom tilgang til variert formingsmateriell Få mulighet til å skape sine egne musikalske og estetiske uttrykk Erfare at det er stor variasjon og mangfold, at det finnes mange måter å uttrykke seg på Møte voksne som tilrettelegger for at barna kan skape sine egne historier, spille teater og framføre egne uttrykk for andre. 	<ul style="list-style-type: none"> Tilby formingsmateriell som krever mer nøyaktighet, finmotorikk. Tilrettelegge for ulike kunst og musikkopplevelser De voksne støtter og hjelper barna slik at de tør å utfolde seg Spille teater sammen med barna der de voksne hjelper til og tilrettelegger Bruke dramatisering i hverdagen Spille teater for barna.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Mål	
<ul style="list-style-type: none"> Barna skal få kunnskap om samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet Barna skal få bidra og medvirke til barnehagens innhold Barna skal få innsyn i ulike tradisjoner, levesett og familieformer Barna skal lære betydningen av likhet og rettferdighet, og oppleve at alle barn er likestilt 	
Trinn 1 Ca. 1-2 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Bli trygge på seg selv, de voksne og de andre barna i barnehagen Bli kjent i og rundt barnehagen Erfare at de må ta hensyn til hverandre Opplive tilhørighet til si avdeling og til resten av barnehagen Få litt kjennskap til 17.mai Lære navn på barn og voksne 	<ul style="list-style-type: none"> Kortere turer i og utenfor gjerdet Lære å vente på tur Personalet skal være trygge og nære voksne for barna, gi dem masse omsorg og trygghet Barna skal være en del av fellesskapet Lære litt om 17.mai – gå i tog, rope «hipp ,hipp hurra» o.l.
Trinn 2 Ca. 3-4 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Bli enda bedre kjent med barnehagen og nærmiljøet Lære om nasjonaldagen og 17.mai Lære om samefolkets dag Utvikle forståelse for ulike tradisjoner Utvide læringen om familien vår – besteforeldre, evt tanter/onkler, søskenbarn, hvor vi bor osv Lære om byen vår Lære å respektere de andre rundt oss 	<ul style="list-style-type: none"> Ha bilder av familien, samtaler Lære om nasjonaldagen, flagget/fargene, hvorfor vi feirer 17.mai Lære om landet vårt – kongefamilien Lære om tradisjoner Personalet skal bevisst sette ord på barnas positive handlinger ovenfor andre Gå lengre turer i nærmiljøet Markere samefolkets dag Personalet skal jobbe for at barna skal føle seg inkludert og akseptert
Trinn 3 Ca. 5-6 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Lære mer om nærmiljøet, og utvide til å gjelde byen vår Lære enda mer om nasjonaldagen Få begynnende kunnskaper om demokratiske prinsipper, medbestemmelse, menneskelige rettigheter, Barnekonvensjonen De skal erfare at de har medvirkning og er en del av et demokratisk samfunn Besøke skolen de skal begynne på Vennskap skal være et viktig tema Mer kunnskap om familien og familiemedlemmer rundt barna 	<ul style="list-style-type: none"> Gå lengre turer Lære mer detaljert om landet vårt, byen vår/oppleve hva som finnes i byen vår -museum, kirke, ferge osv Tema vennskap/sosial kompetanse Kunnskap om Barnekonvensjonen, lære om demokrati, konsekvenser av handling og valg en tar, medvirkning Være sammen med de andre på samme alder Introdusere barna for personer, steder, bygninger, samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet for å skape tilhørighet og trygghet

KROPP, BEVEGELSE, MAT & HELSE

Mål	
<ul style="list-style-type: none"> Barna skal ha et inne- og utemiljø som inviterer og inspirerer til fysisk aktivitet Barna skal få muligheter for fin- og grovmotoriske aktiviteter og utvikling ut fra behov, interesse og mestringsnivå Barna skal ha et variert og sunt kosthold Barna skal ha gode rutiner for hygiene Barna skal lære seg å sette grenser for sin egen kropp, og respektere andres grenser. 	
Trinn 1 Ca. 1-2 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Utforske inne og utemiljø Få finmotoriske utfordringer Etablere godt kosthold Lære å spise og drikke selv Bli kjent med gode vaner for hygiene Begynne så smått å lære navn på kroppsdelene Glede over å være ute i all slags vær. 	<ul style="list-style-type: none"> Tilpasse det fysiske miljøet ute og inne, slik at det blir god plass til tumlelek Pusle puslespill med og uten knotter Smake på forskjellig mat. Hjelpe til med håndvask Bevegelsessanger, sanger og regler om kroppsdelene, benevnelse av kroppsdelene i hverdagssituasjoner
Trinn 2 Ca. 3-4 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Trene på selvstendighetstrening Konsentrasjon Videreutvikle finmotorikken Øve på å smøre på maten sin selv Bli bevisst kroppslige muligheter og begrensninger 	<ul style="list-style-type: none"> Gi barna god nok tid til at de får kle av og på seg selv, rydde opp etter måltid, smøre brødskiva, håndvask. Øve på å sitte i ro, ta imot beskjeder, følge med på samling. Tegne, perle, smålego, øve på å klippe, Sykle, ake, klatre, balltrening, springe og hoppe
Trinn 3 Ca. 5-6 årsalder	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> Selvstendighetstrening Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold, helse og hvordan kroppen fungerer. Gå lengre turer utenfor barnehagens område Bli kjent med de ulike sansene 	<ul style="list-style-type: none"> Kle av og på seg selv, holde orden i egne klær, rydde opp etter måltid, gå på do, håndvask, smøre brødskiva Lære om kosthold og matens betydning for kroppens fungering. Lære om hvordan vi ser ut inni kroppen og hvordan kroppen fungerer. Tilrettelegge for lengre turer Syn, lukte, smake, høre og føle

ANTALL, ROM OG FORM

Mål	
<ul style="list-style-type: none">• Barna skal utvikle matematiske kompetanse gjennom lek og hverdagsaktiviteter• Barna skal gis mulighet til å utforske og leke med antall, former og mønster	
Trinn 1 (Ca. 1-2 årsalder)	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none">• Kunne gjenkjenne ulike former• Begreper: stor - liten• Finne sin egen plass i gangen og ved bordet• Få erfaring med rom og plassering• Begynnende peketelling: 1, 2,3	<ul style="list-style-type: none">• Bruke enkle puslespill• Bygge tårn, sortere leker• Putte oppi, ta ut. Borte, titt tei• Bevisst bruk av preposisjoner (først, mellom, sist osv.)• Eventyr, rim og regler
Trinn 2 (Ca. 3-4 årsalder)	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none">• Få kjennskap til enkle mønstre og figurer• Kjenne igjen de vanligste fargene• Kjennskap til ukedager, måneder og årstider• Kjennskap til noen geometriske figurer	<ul style="list-style-type: none">• Finne/jakte på enkle former inne og ute• Perle, tegne, kims leik• Samlinger og samtaler med barna• Konstruksjonsleik (lego, naturmateriale)• Bruke tall og telling i naturlige situasjoner.
Trinn 3 (Ca. 5-6 årsalder)	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none">• Kjenne igjen tallene på en terning• Tidsbegreper: i går, i morgen og i dag osv.• Kjenne til bokstaver• Få kjennskap til å legge til og trekke ifra	<ul style="list-style-type: none">• Spille spill• Samlinger , bøker, samtaler• Tellebøker , telle regler, spill• Kimsleik, bøker, spill

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Mål	
<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal føle seg anerkjent og respektert for den de er, sin kultur og religion. • Barna skal oppleve vennskap og trygghet og tilegne seg empati • Barna skal få oppleve voksne som inspirerer og inviterer til undring over grunnleggende spørsmål. 	
Trinn 1 (Ca. 1-2 årsalder)	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Oppleve anerkjennelse fra voksne • Gi omsorg • Bli kjent med begrepene sint, lei seg, glad • Dele med andre • Turtaking • Markere høytider på et enkelt nivå 	<ul style="list-style-type: none"> • Være observant på kroppsspråk og mimikk • Voksne som handler ut ifra barnets signaler • Vise glede og humor i hverdagen • Være gode rollemodeller • Hjelp barna til å identifisere egne og andres følelser • Vise barna alternative handlingsmønstre • Markere høytider ved bruk av konkreter
Trinn 2 (Ca. 3-4 årsalder)	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Vise hensyn til andre • Kjennskap til andre kulturer og levemåter • Gruppetilhørighet , føle seg en del av fellesskapet • Erfare at egne og andres valg kan påvirke situasjoner • Øve seg på å sette grenser selv 	<ul style="list-style-type: none"> • Samlinger • Undre seg sammen med barna – fokus på barnesamtalen, undre seg over livet – fødsel-død, normer og verdier • Tydelige voksne i forhold til samfunnets normer og regler, hva er rett og galt • Vise nulltoleranse for mobbing • Legge til rette for lek og samspill
Trinn 3 (Ca. 5-6 årsalder)	
Hva	Hvordan
<ul style="list-style-type: none"> • Problemløsning og selvstendig tenkning- stå til ansvar for egne handlinger • Vise respekt og toleranse for hverandre • Reflektere over hvem man er som person, og hvordan man vil være som person • Få kjennskap til ulike høytider og kulturelle tradisjoner og til våre grunnverdier. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samtaler, rollespill av voksne, • Være til stede for barna, forebygge og hjelpe til i konflikter • Gi barna sjansen til å ordne opp selv, ha tro på de • Gi barna kunnskap om at vi alle er ulike og at det er bra for fellesskapet • Legge til rette for et godt foreldresamarbeid